טוש"ע ח"מ סי׳ לד סעיף

בו ב מיי׳ שם ופי״א מהל׳

שכירות הלכה ט סמג

וסי׳ פט ס״ו:

פט טוש"ע ח"מ סי פט

כעיף ו:

א ד מיי׳ שם פ״ח הל׳ ב

קי רצא סעיף א:

טוש"ע ח"מ סי

קעיף ה: ג ר מיי׳ שם סמג שם

טוש"ע ח"מ סי שג סעיף

טוש"ע ח"מ סי" שו סעיף

הלי ב ופ״א מהלי שבועות הלי ח ט:

ז י מיי׳ פ״ד מהל׳ גניבה

הלרה אי

ח ב מיי׳ פ״ו מהל׳ גזילה

הלכה ב ופ"א מהלי

מ ל מיי׳ פ״א מהלי גניבה

הלכה ד:

ה מנים ה.
מ מיי שם הלכה ו:
מ מיי פ"ג מהלי

גניבה הלכה ט:

רבינו חננאל

שביעית ולמוצאי שביעית

לוה הימנו מגלגלין אלא

מעיקרא וש"מ מגלגלין

מגלגלין א״ר יוחנן ^(f) עד

עבדי אתה שנמכרת לי

משכיר שאין מגלגלין. רב חסדא אמר לכל אין

מקילין חוץ משכיר דמקילין. איכא בינייהו לפתוח לו. כלומר שאע״פ

שלא טען טענינן ליה.

והללו החמשה כולז אם

מעליהן שהיא שבועת

שמא: והשביעית משמטת

כדאוקימנא

שבועות הל' ח ט:

:6 ה ח מיי׳ פ״ח מהל׳ שבועות הל׳ ה:

סמג שם טוש״ע

שכירות שם סמג עשין

ממ.

עליו ואע"ג דעד אחד מעידה שהיא נה ג מיי פיים מהלי

דחין נשבעין על הקרקעות וגם שכל ב ה מיי שם סמג שם

ל) ב"מ לג. לד:, ב) ב"ק סג: קו. [קח:], ג) שם קח:[קו.], קור ניין מין אר בי קייון ניין ניין ניין לע"ב ז) [נ"ללאחד], ז) [שייך לע"ב אחר ד"ה מת], ה) [לפנינו בכ"ק קו: אימא אמר ר"ח בר אבא אמר ר' יוחנן כו' אימיביה ר"ח ב"א לר' יומנוז. ע) וע׳ מו׳ ב״מ ג:

תורה אור השלם 1. וזה דבר השמטה יי וְּיֶּהְי וְבַּי נִישְּהִּיְּהְּ שְׁמוֹט כָּל בַּעַל מַשֵּׁה יָדוֹ אֲשֶׁר יַשֶּׁה בְּרֵעַהוּ לֹא

יגש את רעהו ואת אָחִיו

דברים טו ב

מוסף רש"י שומר חגם נשבע על הכל. על כל המחורעות הכתובות בשחר שומרים ישמובות בשמו שומוים לחיוב, הוא נשבע שכך עלתה לו ופטור (ב"מ צג.). משלם את הכל. גנינה נשבעין על השבורה כו׳. שכן הוא שלא פשעו בה ושלא שלחו בה יד (שם בה ועלה שלחו גה יו (שם צד:). משלם את הקרן. וכפל לא, דאין כפל אלא בטוען נגנב, וחומש ואשם נמי לא שייכי אלא כשחדה, דכתיב בגזל הגר והתודו (ב"ק קו. וכעי"ז שם קח:). הודה מעצמו. לאחר שנועה (שם קו.). משלם קרז וחומש ואשם. אשר ישבע עליו לשקר וגו' וזהו אשם גזילות, ואינו בא אלא על הודאת פיו, דאע"פ דלא כתב בההיא פרשה הודחה, כתב רחמנא באשם גזל הגר בפרשת נשא והתודו את חטאתם וגו', וחומש נמי אינו בא בלא אשם (ב"ק סג:). אמר לאחד בשוק. שחין שומר על שורו (ב״ק קח.). אמר עני שולו (ב"ק קוו). אמר גנבתי. וחייב עלמו נקרן, אבל לא טבחתי ולא רבותא אשמעינן לקמן דאע"ג כדאמרינן לקמן דאע"ג דאטביחה לא הודה ונמצא פטור, דכיון דמכפל איפטר ליה בהודחה דגנבתי, תו דכיון דמדלית כפל מנייהו ליה משלומי שלשה וארבעה, והני לא כתיבי (ב"ק עה.).

לכל מגלגלין. על ידי כל שבועה דרבנן מגלגלין חוץ מעל יד שבועת בדל מגלגלין חוץ משביר. פרילב"ח דקמח נקט וה"ה כל הנהו בו א מיי פ"ח מהלי טוען החלי על ידי כל שבועה דרבנן מגלגלין חוץ מעל יד שמני ששון לח שכיר שאין מגלגלין עליו ע"י שבועה אחרת לפי שהיא עלמה אינה מן הדין אלא להפים דעתו של בעל הבית כדאמר בכל הנשבעין (לעיל דף מה.): לכל אין מקילין. אלא מגלגלין והיא היא: לפסוח לו. אם לא ואין נשבע אלא להפים דעתו של בעל הבית אלא אמר ר"י דדוקא נקע

טען התובע שיגלגלו עליו יפתחו לו בית דין גלגול למאן דאמר מגלגלין ולמ"ד אין מקילין אם טען גלגול אין מקילין עליו אלא מגלגלין ואם לא טענו אין לנו לפתוח לו:

הדרן עלך כל הנשבעין ארבעה שומרין. נושא שכר.

שומר בשכר: נשבע על הכל. שלא פשע: משלם את הכל. כל הנך דמיתנו במתני' שבר שבויה ומתה וגניבה ואבידה אבל מתה מחמת מלאכה פטור דלאו לאוקמה בכילתא שיילה: נושה שכר והשוכר כו'. וכולהו מקראי ילפי׳ בהשואל בבבא מליעא [עד:]. והמשנה הזאת כבר שנוייה בהשוכר את הפועלים [שם 2ג.] כל כי האי גוונא והאי דהדר רבי ותנייה הכא משום דבעי למיתני חיובי ופטורי דקרבן שבועה דידהו תנא ברישא חיובי ופטורי דממון דידהו לפי שקרבן השבועה דחיובי ופטורי תלוי בכך שאם נשבע על דבר שהוא מחוייב עליו אם הודה ובשבועתו פטר עלמו מלשלם נמצא שכופרו ממון וחייב קרבן שבועת הפקדון וחומש ואשם ואם נשבע על שקר על חנם כגון שאם הודה לא היה משלם אינו חייב קרבן שבועה שלא כפרו ממון כדמפרש ואזיל אמר לשומר חנם כו עד פטור שאילו הודה לא היה משלם נמצא שאין כאן כפירת ממון ופטור מקרבן שבועה: ה"ג היכן שורי אמר לו אבד משביעך אני ואמר אמן והעדים מעידין אותו שאכלו משלם את הקרן הודה מעלמו משלם קרן וחומש וחשם היכן שורי וחמר לו נגנב משביעך אני ואמר אמן והעדים מעידין אותו שגנבו משלם תשלומי כפל הודה מעלמו משלם קרן וחומש ואשם אמר י לו אחד מן השוק היכן שורי שגנכת והוא אומר לא גנכתי והעדים מעידין אותו שגנבו משלם חשלומי כפל טבח ומכר משלם חשלומי ארבעה

אלכל מגלגלין יחוץ משכיר שאין מגלגלין רב חםרא אמר ילכל אין מקילין חוץ משכיר דמקילין מאי בינייהו איכא בינייהו לפתוח לו: והשביעית משמטת כו': מנה"מ אמר רב גידל אמר רב דאמר קרא יוזה דבר השממה

הדרן עלך כל הנשבעין

ארבעה שומרין הן שומר חנם והשואל שרבעה נושא שכר והשוכר ישומר חנם נשבע על הכל הוהשואל משלם את הכל ינושא שכר יוהשוכר נשבעין על השבורה ועל השבויה ועל המתה ומשלמין את האבדה ואת הגניבה "אמר לשומר חנם היכן שורי אמר לו מת והוא שנשבר או נשבה או נגנב או אבד נשבר והוא שמת או נשבה או נגנב או אבד נשבה והוא שמת או נשבר או נגנב או אבד נגנב והוא שמת או נשבר או נשבה או אבד אבד והוא שמת או נשבר או נשבה או נגנב משביעד אני ואמר אמן פמור היכן שורי אמר לו איני יודע מה אתה מח והוא שמת או נשבר או נשבה או נגנב או אבד משביעך אני ואמר אמן פטור יהיכן שורי אמר לו אבד משביעך אני ואמר אמן והעדים מעידים אותו שאכלו משלם את הקרן "הודה מעצמו משלם קרן וחומש ואשם יהיכן שורי ואמר לו נגנב משביעך אני ואמר אמן והעדים מעידים אותו שגנבו משלם תשלומי כפל יהודה מעצמו משלם קרן וחומש ואשם יאמר לאחד בשוק היכן שורי שגנבת הוא אומר לא גנבתי והעדים מעידים אותו שגנבו למשלם תשלומי כפל מטבח ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה ∘ראה עָדים שממשמשין ובאין אמר גנבתי אבַל לא מבחתי ולא מכרתי יאינו משלם אלא קרן אמר לשואל היכן שורי אמר לו

ואפילו דיבור משממת:

הנשבעין נשבעין ולא משלמין: הדרן עלך כל הנשבעין

שכיר משום דשבועתו אינה אלא

להפיס לא חייבוהו כל כך שיכול לגלגל

פרועה אמר בהכותב (כתובות דף פו:)

דאינה אלא להפים דעתו של בעל

(הבית) מ"מ שייך גלגול שבועה דאינה פטורה אלא מגזירת הכתוב

דתני בהדיה כיון שהשבועה לטובתם אין לגלגל עליהם ואין

נראה דשבועת שכיר אינה לטובתו דמן הדין היה נוטל בלא שבועה

ארבעה שומרין הן שומר חנם כ:
דו מיי שס סמג שס הי אל לע"ג לשומר היוש מיים מיי שס סמג שס והשואל. אע"ג לשומר

שכר כתיב בתר שומר חנם הכא חשיב החמור יותר אחר הקל יותר: והעדים מעידים שאכלו. ל"ג ו ט מייי פ"ו מהלי גזילה

שגנבו ול"ג נמי טבח ומכר משלם תשלומי ד' וה' דבהגחל קמא (ב"ק דף קו:) פריך מינהח) לרב דאמר הטוען טענת גנב בפקדון משלם תשלומי כפל טבח ומכר משלם ד' וה' והכא קתני שאכלו משלם תשלומי כפל אבל תשלומי ד' וה' לא אע"ג דא"א לכזית בשר בלא שחיטה משמע שאכלו גרסי׳ וליכא למימר דהתם ברייתא הוא דפריך מינה מדדחיק התם לאוקומיה כר' מאיר והיינו ש משום דסתם מתני' ר' מאיר היא ואר"י הא דלא תנא טבח ומכר משלם ד' וה' אף על גב דאמת הוא משום דבקרא לא כתיב ד' וה' אלא בגנב עלמו: אמר לאחר שבשוק בו'. בקונטרס ל"ג הכא משביעך אני ואמר אמן דבלא שבועה נמי איכא כפל בגנב עלמו ולפ"ז ל"ג הודה מעלמו משלם קרן וחומש ואשם דחומש ואשם ליכא אלא בשבועה ובהגוזל קמא (ב"ק דף קו.) משמע בהדיח דגר' ליה דדייק הודה מפי עלמו אין אחר עדים לא ומוכח מינה דממון המחייבו כפל פוטרו מן החומש

ונקט משביעך משום סיפה: ראה עדים שממשמשין ובאין כו'. לשמואל דאמר במרובה (שם

והמשה ראה עדים שממשמשין ובאין ואמר גנבסי אבל לא טבהסי דף עה. ושם) מודה בקנס ואחר כך באו עדים חייב לריך לאוקומי

מתני׳ כגון שחזרו לאחוריהם וכה״ג משני התם:

את השבועה שנאמר וזה דבר השמטה אפי' דבור משמטת: ירן עלך כל הנשבעין ארבעה שומרין הן שומר חנם והשואל

נושא שכר והשוכר. שומר חנם נשבע על הכל יהשואל משלם את הכל. נושא שכר והשוכר נשבע על השבר ועל השבויה ועל המתה ומשלמין את

א) כ"ה בירושלמי כאן ובגמ׳ דידן קדושין כח. איתא אמר רב יהודה אמר רב:

ולה מכרתי הינו משלם הלה קרן המר לשוחל כו'. והכי פי' חמר לשומר חנם היכן שורי אמר לו אבד משביעך אני ואמר אמן והעדים

מאן מעידין אותו שאכלו משלם את הקרן ולא כפל ואם הודה מעלמו שלא באו עדים משלם קרן וחומש ואשם כדין שבועת הפקדון דאינה באה עד שמודה ושב מרשעו ובא להתכפר דכתיב בשבועת גזל הגר בפרשת נשא (במדבר הן והתודו את חטאתם אשר עשו וגו'. אמר לו לגגב משביעך כו' בהדיא ילפינן לה בפרק מרובה [ב"ק עה.] בשומר חנם הפוטר עלמו בטענת אבידה אינו משלם כפל אף בשבועה אבל הפוטר עלמו בטענת גנב ובשבועה ובאו עדים משלם כפל דכחיב [שמות כב] אם לא ימצא הגנב אם לא ימצא כמו שהוא אמר אלא הוא עצמו גנבו וכו' כדאיתא התם: הודה מעלמו משלם קרן וחומש ואשם. אבל כפל לא דמודה בקנס הוא: אמר לאחד מן השוק. הכא לא גרסיי משביעך אני דהא בלא שבועה נמי מיחייב כפל שזה גנב ממש הוא ובגנב כחיב (שם) ישלם שנים בלא שבועה: ראה עדים שממשמשין ובאין. רבותא אשמועינן דאע"ג דמחמת ביעחותא דעדים אודי וחייב עלמו בקרן כשאמר גנבתי אפי׳ הכי הויא הודאה ונפטר מן הכפל וכיון דאין כאן כפל פטור אף מן הטביחה שכפר בה ובאו עדים שגנבו וטבח ומכר דכל היכא דליכא כפל ליכא חיוב טביחה כדאמרינן התם (ב"ק דף עה:) תשלומי ארבעה וחמשה אמר רחמנא ולא תשלומי שלשה וארבעה וכיון דכפל ליכא בלר ליה חד: **אמר לשואל כו'**. פטור מקרבן שבועה שהרי אף כשנשבע לשקר חייב עלמו בחשלומין ואין בשבועה זו כפירת ממון: ^{ז)} חייב. שהרי כפרו ממון שאילו הודה מתחייב: